

Vec C-825/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. november 2019

Vnútroštátny súd:

Thüringer Finanzgericht, Gotha

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

22. október 2019

Žalobkyňa:

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

Žalovaný:

Hauptzollamt Erfurt

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Udelenie povolenia na osobitné použitie s retroaktívnym účinkom a otázka, ktorý predpis Únie v konaní vo veci samej je na tento účel relevantný – nariadenie (EÚ) č. 952/2013, alebo nariadenie (EHS) č. 2454/93 – a aké podmienky relevantný predpis Únie prípadne stanovuje pre udelenie povolenia

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Predmet: výklad článku 211 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a prípadne článku 294 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 2454/93

Právny základ: článok 267 druhý odsek ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 211 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie – CKÚ – (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1), vykladať v tom zmysle, že sa uplatní len na také žiadosti, v prípade ktorých by doba platnosti povolenia s retroaktívnym účinkom začala plynúť 1. mája 2016?
2. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku záporná, má sa článok 211 CKÚ uplatniť na žiadosti o povolenie s retroaktívnym účinkom, v prípade ktorých by doba platnosti povolenia začala plynúť pred 1. májom 2016, len vtedy, ak žiadosť o povolenie s retroaktívnym účinkom síce bola podaná pred nadobudnutím účinnosti novej právnej úpravy, ale colné orgány také žiadosti zamietli po prvý raz po 1. máji 2016?
3. V prípade, ak je odpoveď na druhú otázku záporná, má sa článok 211 CKÚ uplatniť na žiadosti o povolenie s retroaktívnym účinkom, v prípade ktorých by doba platnosti povolenia začala plynúť pred 1. májom 2016, aj vtedy, ak colné orgány zamietli také žiadosti už pred 1. májom 2016 a aj neskôr (s iným odôvodnením)?
4. V prípade, ak je odpoveď na prvú a druhú otázku kladná a odpoveď na tretiu otázku je záporná, má sa článok 294 ods. 2 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 – VN-CK – (Ú. v. ES L 253, 1993, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3), vykladať v tom zmysle, že
 - a) povolenie so spätnou účinnosťou sa mohlo udeliť do okamihu straty účinnosti pôvodného povolenia, ako sa uvádza v odseku 3 uvedeného

článku, najviac na dobu spätnej účinnosti jedného roka pred dňom, kedy bola žiadosť predložená,

- b) vyžaduje sa preukázanie ekonomickej potreby a vylúčenie pokusu o podvod alebo zjavného zanedbania v zmysle odseku 3 uvedeného článku aj v prípade nadväzujúceho povolenia podľa odseku 2?

Uvádzané predpisy práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1; ďalej len „CKÚ“), články 5, 116, 174, 211 a 286

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 2015, s. 1; ďalej len „DN-CKÚ“), články 148 a 172

Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307; ďalej len „CK“), články 21 a 85

Nariadenie Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, 1993, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3), v znení naposledy zmenenom nariadením Komisie (ES) č. 993/2001 (Ú. v. ES L 141, 2001, s. 1; Mim. vyd. 02/011, s. 286, ďalej len „VN-CK“), články 294 a 508

Nariadenie Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 175, 1979, s. 1)

Usmernenia týkajúce sa časti II hlavy I kapitoly 2 „Osobitné použitie“ nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 2002, s. 2; ďalej len „usmernenia z roku 2002“)

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa mala do 31. decembra 2012 platné povolenie týkajúce sa dovozu húb na prepustenie tovaru pochádzajúceho z krajín mimo Únie do voľného obehu na osobitné použitie. Žiadosť o obnovenie povolenia, o udelenie takzvaného nadväzujúceho povolenia, z nevedomosti nebola podaná.
- 2 Nepodanie žiadosti bolo zistené počas kontroly spoločnosti. V dôsledku toho požiadala žalobkyňa 9. januára 2015 o nadväzujúce povolenie. Žalovaný ho udelil 14. januára 2015 len od okamihu podania žiadosti. Nepriзнаl spätnú účinnosť od

okamihu skončenia platnosti pôvodného povolenia podľa vtedy platného článku 294 ods. 2 VN-CK, teda od 1. januára 2013.

- 3 Žalobkyňa listom z 22. apríla 2015, v ktorom poukázala na svoju napätú hospodársku situáciu spôsobenú prebiehajúcou reštrukturalizáciou, opäť požiadala o povolenie so spätnou účinnosťou od skončenia platnosti pôvodného povolenia.
- 4 Žalovaný túto žiadosť o nadväzujúce povolenie (obdobie od 1. januára 2013 do 8. januára 2015) zamietol rozhodnutím z 13. mája 2015.
- 5 Proti rozhodnutiu z 13. mája 2015 podala žalobkyňa námietku. Žalovaný zamietol túto námietku rozhodnutím o námietke zo 6. apríla 2016. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa 3. mája 2016 žalobu na vnútroštátnom súde. V prebiehajúcom konaní o žalobe na vnútroštátnom súde vydal žalovaný 21. marca 2019 ďalšie rozhodnutie, ktorým zamietol udelenie nadväzujúceho povolenia s novým odôvodnením, ktoré sa odlišovalo od prvého zamietnutia. Rozhodnutie o zamietnutí z 21. marca 2019 sa stalo predmetom konania o žalobe.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Podľa názoru žalovaného je v prejednávanom prípade pre udelenie požadovaného povolenia so spätnou účinnosťou relevantný článok 294 ods. 2 VN-CK. Nadväzujúce povolenie podľa tohto ustanovenia možno – ako vyplýva z článku 294 ods. 3 VN-CK – udeliť nanajvýš so spätnou účinnosťou na jeden rok od podania žiadosti. Okrem toho je na udelenie povolenia podľa článku 294 ods. 2 VN-CK potrebné splnenie podmienok uvedených v článku 294 ods. 3 VN-CK, teda okrem iného musí byť preukázaná ekonomická potreba spätnej účinnosti a žiadosť sa nesmie týkať zjavného zanedbania. Žalobkyňa nepreukázala takú ekonomickú potrebu. Navyše napriek znalosti tohto procesného ustanovenia a napriek zodpovedajúcim pokynom nepožiadala včas o nadväzujúce povolenie, a preto došlo k zjavnému zanedbaniu.
- 7 Článok 211 CKÚ, ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2016, sa podľa žalovaného ako procesný predpis neuplatní na prejednávaný prípad. Procesné predpisy sa totiž podľa judikatúry Súdneho dvora uplatňujú len na konania prebiehajúce v okamihu nadobudnutia ich účinnosti a v prejednávanom prípade sa správne konanie – bez ohľadu na ďalšie rozhodnutie z 21. marca 2019 – skončilo rozhodnutím o námietke 6. apríla 2016, a teda v čase nadobudnutia účinnosti článku 211 CKÚ už neprebiehalo.
- 8 Podľa názoru žalobkyne sa má na prejednávaný prípad uplatniť článok 211 CKÚ, keďže je výlučne procesným predpisom a procesné predpisy sa podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v zásade majú uplatňovať so spätnou účinnosťou.
- 9 Ak by sa naopak na prejednávaný prípad mal – namiesto článku 211 CKÚ – uplatniť článok 294 ods. 2 VN-CK, na udelenie nadväzujúceho povolenia so spätnou účinnosťou podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia by nemuseli

byť splnené podmienky uvedené v článku 294 ods. 3 VN-CK. Odsek 3 článku 294 VN-CK, ktorý sa týka výnimočných okolností, neplatí pre nadväzujúce povolenie upravené v odseku 2 tohto článku. Preto možno povolenie podľa článku 294 ods. 2 VN-CK udeliť spätne aj na dobu dlhšiu než jeden rok a netreba skúmať vylučovacie kritérium zjavného zanedbania v zmysle článku 294 ods. 3 VN-CK.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 10 Podľa názoru vnútroštátneho súdu rozhodnutie v konaní vo veci samej závisí od toho, či možno článok 211 CKÚ uplatniť na situáciu, o ktorú ide vo veci samej. Ak je totiž odpoveď na túto otázku kladná, zo znenia článku 211 ods. 2 písm. h) CKÚ priamo vyplýva, že žiadosť o obnovenie povolenia na rovnaký druh operácie a tovaru možno podať do troch rokov po skončení platnosti pôvodného povolenia. Otázka, či možno uplatniť článok 211 CKÚ, vyplýva z toho, že žiadosť žalobkyne pochádza z roku 2015, teda z doby, v ktorej tento článok podľa článku 288 ods. 2 CKÚ ešte neplatil.
- 11 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora treba pri otázke použitia právnych predpisov so spätnou účinnosťou rozlišovať hmotnoprávne ustanovenia a procesné ustanovenia.
- 12 Podľa tejto judikatúry sa procesné predpisy vo všeobecnosti majú uplatniť na všetky konania prebiehajúce v čase nadobudnutia účinnosti týchto predpisov (rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2006, *Beemsterboer*, C-293/04, EU:2006:162, bod 19 a tam citovaná judikatúra).
- 13 Súdny dvor a Súd prvého stupňa Európskej únie podľa týchto zásad rozhodli spory, v ktorých bolo sporné, či sa tieto spory mali rozhodnúť podľa predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti CK, alebo podľa CK (rozsudok Súdneho dvora z 24. septembra 1998 *Sportgoods*, C-413/96, EU:C:1998:430, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. mája 2001 vo veci *T-186/97, Kaufring a i./Komisia*, EU:T:2001:133).
- 14 Naproti tomu hmotnoprávne predpisy sa majú uplatniť len na skutočnosti, ktoré nastali počas platnosti hmotnoprávnych predpisov (rozsudok Súdneho dvora z 23. februára 2006, *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:2006:136, bod 34).
- 15 Súdny dvor však výnimočne tiež vyložil hmotnoprávne predpisy Spoločenstva tak, že sa mali uplatniť na situácie vzniknuté pred nadobudnutím ich účinnosti, pokiaľ z ich znenia, cieľa alebo systematiky jasne vyplýva, že takýto účinok im má byť priznaný (rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2006, *Beemsterboer*, C-293/04, EU:2006:162, bod 21 a tam citovaná judikatúra).
- 16 Súdny dvor sa navyše v bode 32 svojho rozsudku z 23. februára 2006, *Molenbergnatie* (C-201/04, EU:2006:136), opierajúc sa o bod 11 svojho rozsudku z 12. novembra 1981, *Meridionale Industria Salumi a i.* (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270), zaoberal právnymi predpismi, ktoré obsahujú tak procesné, ako

aj hmotnoprávne ustanovenia tvoriace jednotný celok, ktorého jednotlivé ustanovenia nemôžu byť posudzované oddelene z hľadiska ich časovej účinnosti. Súdny dvor potvrdil takú situáciu v rozsudku z 12. novembra 1981, *Meridionale Industria Salumi a i.* (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270), v súvislosti s nadobudnutím účinnosti vtedajšieho nariadenia č. 1697/79. V tom čase boli dovtedy jestvujúce vnútroštátne predpisy nahradené novou právnou úpravou Spoločenstva, takže po prvý raz existovala na úrovni práva Spoločenstva jednotná celková úprava týkajúca sa dodatočného vyberania cla.

- 17 Vnútroštátny súd považuje článok 211 nariadenia (EÚ) č. 952/13 v zásade za procesný predpis. V prospech toho v zásade svedčí jeho postavenie v systematike predpisov, ako aj jeho podstatný obsah. Je pravda, že článok 211 CKÚ obsahuje niekoľko kritérií na udeľovanie povolení, ktoré v článku 291 a nasl. VN-CK v každom prípade neboli výslovne stanovené. Podľa názoru vnútroštátneho súdu preto vzniká otázka, či sa má článok 211 CKÚ považovať za výlučne procesný predpis, alebo za predpis, ktorý analogicky s rozsudkom z 12. novembra 1981, *Meridionale Industria Salumi a i.* (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270), obsahuje tak procesné, ako aj hmotnoprávne ustanovenia tvoriace jednotný celok, ktorého jednotlivé ustanovenia nemôžu byť posudzované oddelene z hľadiska ich časovej účinnosti. V prospech tohto názoru svedčí, že v prípade retroaktívneho účinku treba predmetné colné vyhlásenia podľa článku 174 CKÚ v spojení s článkom 148 ods. 4 písm. d) DN-CKÚ vyhlásiť za neplatné a nahradiť ich colnými vyhláseniami na prepustenie do colného režimu konečné použitie, pričom zaplatené dovozné clo sa má podľa článku 116 ods. 1 CKÚ vrátiť. V tomto smere sa týmto ustanovením aspoň nepriamo stanovujú hmotnoprávne právne následky. Na druhej strane nariadenie č. 952/2013 prostredníctvom CKÚ – na rozdiel od prípadu, ktorý bol predmetom rozsudku z 12. novembra 1981, *Meridionale Industria Salumi a i.* (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) – nevytvorilo po prvý raz právnú úpravu na úrovni Únie. CK bol totiž kodifikovaný ako právo Spoločenstva (právo Únie) už prostredníctvom nariadenia č. 2913/92. CKÚ v znení nariadenia č. 952/2013 nahradil CK v znení nariadenia č. 2913/92 (článok 286 ods. 2 CKÚ), ktorý bol predtým mnohokrát zmenený (pozri odôvodnenie 12 nariadenia č. 952/2013), takže colné predpisy sa mali zmodernizovať, zjednodušiť a racionalizovať a mala sa zvýšiť ich transparentnosť (pozri odôvodnenia 43 a 56 nariadenia č. 952/2013).
- 18 Vnútroštátny súd z doterajšej judikatúry Súdu prvého stupňa Európskej únie vyvodzuje ďalšiu zásadu, že procesné predpisy sa majú uplatniť len na konania prebiehajúce v čase nadobudnutia účinnosti týchto predpisov, v ktorých boli žiadosti podané po nadobudnutí účinnosti nových predpisov, keďže správne konania, ktoré už boli ukončené rozhodnutím (článok 5 bod 39 CKÚ), už nemožno považovať za „prebiehajúce konania“ (rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. mája 2001, *Kaufring a i./Komisia*, T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, EU:T:2001:133, bod 35, a z 9. júna 1998, *Unifrigo Gadus a CPL Imperial 2/Komisia*, T-10/97 a T-11/97, EU:T:1998:118, bod 18 a nasl.). Na druhej strane Súd prvého stupňa v bode 35 svojho rozsudku z 10. mája 2001,

Kaufring a i./Komisia (T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, EU:T:2001:133), odkázal na bod 22 rozsudku Súdneho dvora zo 6. júla 1993, *CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisija* (C-121/91 a C-122/91, EU:C:1993:285). V situácii, ktorá bola predmetom tohto rozsudku Súdneho dvora, žalobkyňa v predmetnej veci podala žiadosť o odpustenie cla v októbri 1985, teda ešte počas platnosti vtedajšieho nariadenia č. 1430/79. Holandské orgány túto vtedajšiu žiadosť o odpustenie cla zamietli v roku 1986. Na základe toho sa začalo holandské súdne konanie, v ktorom tamojší súd v novembri 1989 určil, že toto zamietnutie bolo neplatné. Následne holandské orgány predložili Komisii ES žiadosť o vrátenie cla, ktorá o nej nerozhodla do štyroch mesiacov, ale až do šiestich mesiacov. V roku 1985 vtedajšie procesné predpisy stanovovali, že Komisia má rozhodnúť do štyroch mesiacov a od roku 1987 mala na rozhodnutie šesť mesiacov. Vnútroštátny súd z toho vyvodzuje, že v prípade procesných predpisov sa majú uplatniť predpisy platné v čase vydania rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, kedy bola podaná žiadosť, na základe ktorej bolo rozhodnutie vydané.

- 19 Ak Súdny dvor odpovie na prvú či druhú prejudiciálnu otázku kladne a naopak – pokiaľ rozhodujúc o tretej prejudiciálnej otázke – na tretiu prejudiciálnu otázku odpovie záporne, vnútroštátny súd bude musieť rozhodnúť spor na základe článku 294 ods. 2 VN-CK, ktorý platil v okamihu podania žiadosti. Nemecká colná správa zastáva názor, že nadväzujúce povolenie so spätnou účinnosťou podľa tohto ustanovenia môže mať najviac ročnú spätnú časovú účinnosť, ako to je stanovené v článku 294 ods. 3 VN-CK pre „výnimočné okolnosti“. Okrem toho nemecká colná správa aj v prípade nadväzujúceho povolenia podľa článku 294 ods. 2 VN-CK vyžaduje preukázanie ekonomickej potreby a vylúčenie pokusu o podvod alebo zjavného zanedbania v zmysle odseku 3 tohto článku [článok 294 ods. 3 písm. a) VN-CK] ako dopĺňujúce podmienky povolenia. Také obmedzenie nevyplýva zo znenia článku 294 ods. 2 VN-CK ani z usmernení z roku 2002 vydaných na výklad tohto predpisu, ktoré sa týkajú len povolenia so spätnou účinnosťou podľa článku 294 ods. 3 VN-CK. Predmetom článku 294 ods. 2 VN-CK je však obnovenie povolenia pre rovnaký druh operácie a tovaru. Toto ustanovenie má preto podľa názoru vnútroštátneho súdu v porovnaní s odsekom 3 samostatný význam, takže podmienky povolenia uvedené v odseku 3 nemožno preniesť na nadväzujúce povolenie podľa odseku 2.

...